

FELSŐKRISZTINA

1999. HÚSVÉT

Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia, 1124 Budapest, Apor Vilmos tér 9, telefon: 356-0089

Szentmisék rendje:

Hétköznapokon reggel ½8 és este 6 órakor

Vasárnap reggel ½8, 9, ½11, 12, este 6 és 7 órakor

Hivatali órák:

Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken

délelőtt 9-12, délután ½5-½6 óráig

BIRTOKON BELÜL

Az elmúlt időszak legjelentősebb eseménye egyházközségünk életében, hogy 1999. március 19-én tulajdonunkba került a „Hully-Gully” mulató. A húsvéti körmenet jelképesen körbeölelte a sokszor megálmodott s most már megépíthető új templomunkat. Nem hiába mutatott tehát Apor Vilmos püspök szobra az épületre, jelezvén, hogy amit Isten házának szántak, az is lesz. Találóaan jegyezte meg a húsvétot ismét körünkben ünneplő angol atya, Msgr. Anthony Stark, hogy egyházközségünk Keresztelő Szent János mellett a vértanú püspök személyében újabb patrónussal gazdagodott.

A tervek

Az eddigi templomkert, és a frissen vásárolt, volt Hully-Gully (de jó ezt leírni!) telke először 1921-ben szerepelt egységes ingatlanként, amikor is a magyar állam kisajátítások révén a teljes terület tulajdonjogát megszerezte, és egyesítette az addigi telkeket. Az „állami tulajdon” tulajdonképpen fővárosi tulajdont jelentett, a birtoklapokon a pontos megnevezés „Budapest Székesfőváros közönsége” volt. **Ez a telek valójában soha nem volt egyházi tulajdon, a főváros, mint tulajdonos kegyúri jogon biztosította az egyház számára a templomépítés lehetőségét.** Ehhez mai szóhasználatban a kezelői jog áll legközelebb. Ez gyakorlatilag az építési jogosultságot jelentette. Az ingatlan szerepelt az ún. kegyúri listán. Ez Budapesten nem volt egyedülálló.

(folytatás a 4. oldalon)

A nagyszombati körmenettel jelképesen is birtokba vettük

Krónika

A nagybőjt a bűnbánat ideje. Plébániánk kisebb-nagyobb közösségei **lelki napok** tartásával készültek a Húsvétra. A **képviseelőtestület** szokásos évi **lelkigyakorlatát** Pálmai Péter atya vezetésével Tokodon tartotta. A lelkigyakorlat vezérgondolata „a két komponens, avagy az emberi méltóságról.” A két komponens Isten és teremtménye, az ember. Az öskísértés kérdőjelezi meg e két komponens harmóniáját, egyensúlyát, mondván, nincs szüksége az embernek Istenre, elég ő magának, olyan ő mint Isten. A teremtmény nem létezhet teremtője nélkül, ugyanakkor azt is látni kell, hogy az Úr úgy alkotta meg az embert, hogy saját sorsának, üdvösségének, a társadalma alakításának munkájában nem vonja el az ember szabad és értelmes cselekvését, hanem rábízta azt.

(folytatás a 2. oldalon)

Az újság ingyenes, előállítási költsége példányonként 50Ft. Kérjük a kedves híveket, amennyiben tehetik, támogassák a lap további megjelenését. Köszönjük.

Pálmai Péter atya és a házigazda tokodi plébános a képviselőtestület lelkigyakorlatán

Ez az ember számára hallatlan lehetőséget, egyben hallatlan felelősséget is jelent. Az Úr megadja mindenki számára a kegyelmet, de feltételezi, hogy az ember ezzel a kegyelemmel együttműködik. „Aki megalkotott téged közreműködésed nélkül, aki meg is váltott téged közreműködésed nélkül, az nem fog üdvözíteni téged közreműködésed nélkül” (Szent Ágoston). Péter atya irányításával a lelkigyakorlat résztvevői ezen gondolat jegyében beszélgettek a mindennapi életben felmerülő problémákról és azok feloldásának lehetőségeiről.

A pénteki **keresztutakon** az idén többen vettek részt, mint az előző években. Különösen öröndetes volt a ministránsok szorgalma. Szolgálatukkal emelték a szertartások áhítatát. Az idén is szép volt hitanosaink keresztútja. Köszönjük nekik, felkészítő tanáraiknak és Kertész Annának, aki énekével tette még szebbé a szertartást.

*

Március 21-én, vasárnap ismét volt **véradás** a plébánián. A felebaráti szeretet gyakorlásának e módja immár félévente visszatérő eseménye közösségünknek. Most 60-an, valamivel kevesebben adtak vért, mint az előző véradásokon, de ebben közrejátszhatott az éppen lecsengőben lévő influenza is.

Véget ért a **házas párok** hat hétig tartó **foglalkozássorozata**. A kurzus jelmondatának megfelelően (Törékeny kincs - boldog házasság) a résztvevők a tartósan boldog házasság megteremtésének és megőrzésének titkait kutatták. A kurzus alap gondolata: a boldogság nem előttünk jár, nem hajszolnunk kell, hanem utánunk jön, ha jól tesszük dolgainkat. Hogy miként tegyük jól? Erre próbáltak a résztvevő házaspárok maguknak és egymásnak is ötletet, módszert adni. A foglalkozásokat vezető pszichológus, Somogyiné Petik Krisztina rövid bevezetője után a témakörnek megfelelően különböző csoportokban kérdésekre válaszoltak, feladatokat oldottak meg feleségek és férjeik, majd közösen beszéltek meg azokat. A megkezdett témákat a párok otthoni beszélgetésben folytatták és a következő alkalommal beszámoltak annak eredményéről. Az egyes témakörök: *Milyen örökséget hoztam én s mit társam a családi házból? Az örökségek ismeretében milyen elvárásaink vannak, lehetnek egymással szemben? Ezeket az elvárásokat hogyan közlöm, hogyan fogadom társamtól, vagyis milyen közöttünk a kommunikáció? Miért kerülhetünk konfliktushelyzetbe, miként reagálunk ezekre a szituációkra és hogyan*

*

lehet a házasságban a konfliktusokat meg- ill. feloldani. Érzelmünket kívánságainkat hogyan hozzuk társunk tudomására, s hogyan fogadjuk házastársunk hasonló megnyilvánulásait? És végül milyen gondokat vet fel a házastársak között a gyermeknevelés. Ezúton is köszönjük Petik Krisztinán kívül Tóth Zoltánnak és feleségének, Terikének a kurzus megszervezését. Az együttlétek sikerén és jó hangulatán felbuzdulva a résztvevő házaspárok úgy döntöttek, megalakítják a házaspárok körét a plébánián. Az első találkozó április 21-én este 8 órakor lesz. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

*

A virágvasárnapot megelőző szombat visszatérő eseménye a **templom és környékének takarítása**, csinosítása. Bár a rendezendő terület megnőtt tavaly óta, emiatt senki sem bántódott... Márton atya felhívására 14 cserkész és 17 gyerek, ill. felnőtt jött el. Még néhány szorgos kéz nem ártott volna, de délután négy órára így is minden ragyogott. A cserkészek a kert rendezésében serénykedtek, a felnőttek és a ministránsok pedig a templom takarításában. A gyerekek szorgalmára jellemző, hogy János bácsinak időnként komoly feladatot jelentett „munkaéhségük kielégítése”. Ami pedig a biológiai éhségüket illeti, azt finom zsíros kenyérral, pogácsával, süteménnyel csillapíthatták.

*

Virágvasárnap az esti szentmise után **gitárosaink nagyböjti áhítatot tartottak**. Fialtaljaink, immár hagyományos adventi és nagyböjti énekes elmélkedéseinek évről-évre többen vesznek részt s nem csak fiatalok. Az idén Somló Zsófia és Imre Ferenc vezetésével összeszedett, szép éneklésükkel és Tamás atya gondolataival segítettek nekünk a nagyböjti elmélkedésben. Köszönjük.

*

A karácsonytól húsvétig tartó **ministránsverseny** eredményét

ARCKÉPCSARNOK

Fundelius Vilmos gyémántmisés

nagyszombat délelőttjén hirdették ki. A legszorgalmasabbak: a nagyoknál Ritvay Zoltán, Rajncsák Dávid és Szerdahelyi Anna voltak, míg a kicsiknél Csekő Imre, Bakonyi Regina és Bakonyi Birigitta. Gratulálunk nekik. Példájuk serkentse a többieket is az áldozatosabb szolgálatra.

*

A **nagyheti szertartásokkal** kapcsolatban külön is meg kell emlétenünk **fiataljaink aktivitását**, szorgalmát, összeszedettségét, amellyel legnagyobb ünnepünk méltó megülését szolgálták. Szkolásainkat, cserkészeinket és ministránsainkat nézve megtapasztaltuk az isteni kegyelem működését. Köszönjük áldozatos munkájukat.

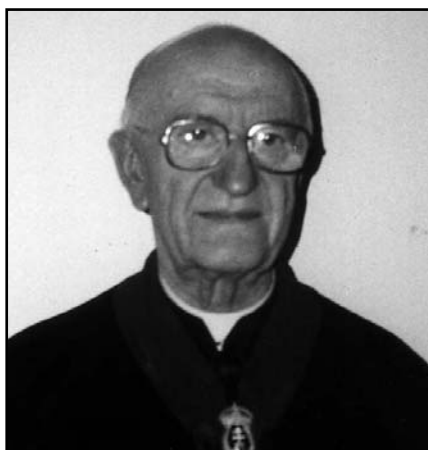
*

Sajnos az örömök mellett kellemtlenség is érte plébániánkat. Nagycsütörtök este betörtek, illetve megpróbáltak betörni visszaszerzett leendő templomunkba. Ezúton is kérünk mindenkit, hogy, ha csak teheti, figyelje az épület körüli mozgásokat és **jelezze, ha gyanús jelet tapasztal**.

*

A képviselőtestület a ministránsok és cserkészek bevonásával **május 8-ra majálist** szervez, melynek színhelye a Hármashatár-hegyi repülőtér lesz. A szervezők kérik a kedves híveket, hogy a család májusi programjának összeállításánál igyekezzenek ezt a napot szabaddá tenni, hogy semmi ne akadályozza részvételüket. Az egész napos kirándulás, ill. piknik (kb. 10-16 óráig) újabb jó alkalom a plébániai közösség formálására, erősítésére, mely közösségre a következő években igen nagy feladatok várnak. A program kialakításával kapcsolatban minden ötletet örömmel várnak a szervezők, Pongrácz Judit, Rajkai János, Ritvay Zoltán és Béres György. A részletes programot a hirdetőtáblán tesszük közzé.

Béres György

Fundelius Vilmos, nyugalmazott zuglói plébános március elején ünnepelte pappá szentelésének hatvanadik évfordulóját. A 84. életévében járó lelkipásztor hosszú papi életútja során 1948-50. között nálunk is volt káplán. Az Új Ember március 21-i száma terjedelmes írásban foglalkozott személyével, most csak a minket közelebből érintő időszakra szorítkozunk.

A kommunista hatalomátvétel keserves éveiben egyházközségünk plébánosa Szelényi István volt, Fundelius Vilmos volt a káplán és Gergely József pedig kisegítő lelkészként vett részt a plébánia életében. Az akkor még fiatal káplánnak igen nehéz, összetett munkát kellett végeznie. A hitoktatás, a szívőrség, a szívőrség szervezése mellett az egyházközség anyagi ügyeinek ellenőrzése is feladatai közé tartozott. Az egyházközségünk területén lakó Dienes Valéria igen nagy segítségére volt. Templomunkban lévő Szent Filoména kápolna és a Feszty Masa festette oltárkép – amely jelenleg az Esztergomi Keresztény Múzeum időszakos kiállításán látható – Dienes Valéria és Fundelius Vilmos szándéka és terve szerint született meg.

Ezekben az években vezették be, hogy az iskolai hittanórákon való részvétel feltétele a szülő személyes jelenlétéhez kötött beiratkozás. A célja ennek a családok megfélemlítése, a hittanosok számának le-

morzsolása volt. Fundelius káplán megszervezte, hogy kis tájékoztató cédulát dobjanak be minden lakás ajtaján. Rajta: mikor és hol lesz a beiratás, és hogy azon személyesen meg kell jelenni, különben a gyermekek elesnek a keresztény neveléstől. Illegális szervezkedésért fel is jelentették. Emlékezetes számára egy szülői értekezlet a Németyölgyi úti iskolában. A káplánt ugyan nem hívták meg, de elment. Az úttörő mozgalom melletti agitáció volt napirend. Fundelius atya is szót kért. Arról beszélt, hogy az ifjúságért az egyház is megtesz mindent. Sorolta: a plébánián lehet jelentkezni a szívőrségbe, a szívőrségbe, és természetesen az iskolában lehet beiratkozni hittanra. Ezek igen kellemetlen percek voltak az iskola igazgatójának és az úttörőcsapat parancsnokpajtásának.

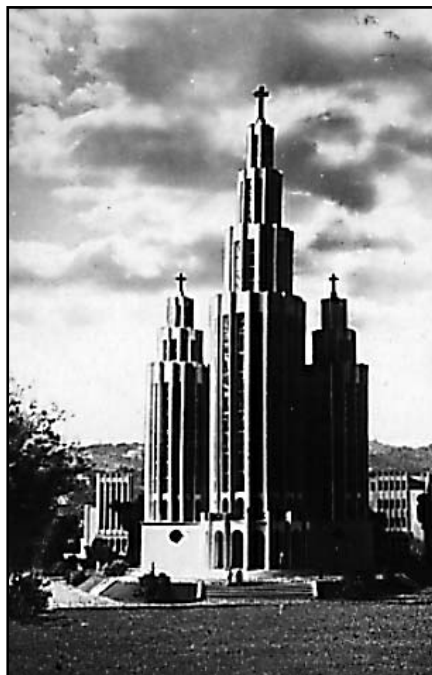
Így folytatta az „osztályharcot a fekete reakció”, amíg lehetett. Nem sokáig, mert Fundelius Vilmost hamarosan továbbhelyezték. Plébániánkon végzett munkájára azonban ötven év távlatából és sokan emlékeznek. Egyikünk, aki személyesen ismerte, így emlékezik az egykori káplánra: „A legnehezebb időkben segítette gyermekeinket a hitoktatásban. Velünk, szülőkkel, házaspárokkal is tartott lelki beszélgetéseket. Részt vett néhány családi ünnepen, adventi gyertyagyújtáson. Lelkivezetőm volt éveken át. Ma is szoros kapcsolatban vagyunk. Hűséges barátsága és nyugodt bölcsessége nagy segítséget jelentett a nehéz időkben. A gyerekekkel, akik őt Vili bácsinak szólították –, mindig megtalálta a hangot”.

Vili bácsi – Fundelius Vilmos – a közeljövőben templomunkban is bemutatja gyémántmiséjét. Szeretettel várjuk, és jubileuma alkalmából Isten áldását kérjük életére.

Szerdahelyi Csongor

Hasonló módon épült akkoriban több más templom is.

Serédi Jusztinián hercegprímás 1939-ben a felső-krisztinavárosi helyi lelkészséget 1940. január 1-i hatállyal plébániai rangra emelte. Még 1938-ban elkészültek az új templom és a plébániaépület tervei. **Az 1934-ben épült jelenlegi templomépület csak ideiglenesen szolgált volna Isten házaként, az új templom elkészülte után kultúrházként működött volna tovább.**

A nagy templom terveit **Irsy László**, a Közmunkatanács alelnöke készítette. A nagyvonalú elképzelésekhez a tervező - ellentétben a korra jellemző, modern stílusban épült templomokkal, melyeknek igen értékes és szép példáit ismerhetjük (mint pl. a városmajori, a pasaréti, a remetekertvárosi templom, vagy az 1938-ban elpusztult farkasréti temetőkápolna) - egy történeti stílushoz, a gótikához nyúlt vissza. Ha megnézzük a terveket, amelyeket a Fővárosi Levéltárban őriznek, láthatjuk, hogy a háromhajós, keresztház nélküli, oldalkápolnás, íves szentélyzáródású hajóból, magasan az égbe törő, a gótikára emlékeztető oszlopkötegek indulnak, amelyek azonban a boltívek helyett sík vasbeton födémben végződnek. A

szentély eltérően a már az ókeresztény kortól általánosan alkalmazott, szinte kötelező érvényű gyakorlattól nem keletelt. Kiemelt padlómagasságával, és csökkentett belmagasságával a szentély nyugati irányba, a jelenlegi templomkert felé fordul. A lejtős telek adottságai és a „fordított” elrendezés miatt az elkészült altemplom és kriptá nem kerülhetett a liturgikus szempontok szerinti legmegfelelőbb helyre, a szentély alá. A templom tömege és külső formavilága erősen a gótikára emlékeztet, de érezhető a kor monumentális amerikai és orosz építészetének hatása is. A vékony, párhuzamosan felfelé futó, homlokzati betonsávok közötti üvegablakok első sorban a bejárati oldalon érdekes fényjátékot tettek volna lehetővé.

Templom helyett mulató

Közadakozásból indultak meg az építkezések. Először a plébániaépület (1939.), majd az altemplom (1940.) készült el. A templomot 1941-ben kezdték alapozni, de a világháború miatt félbeszakadt az építkezés. 1945. után sajnos gondolni sem lehetett a folytatásra, és 1948-ban hivatalosan is törölték az ingatlanról a kegyúri jogot. 1951-ben a többi egyházi ingatlanhoz hasonlóan államosították a telken található összes épületet, de a plébánia továbbra is használhatta ezeket. Az államosítást kimondó határozat azonban nem tett említést az elkészült altemplomról

és az ott tárolt építőanya-gokról.

1964-ben a Fővárosi Tanács ki-

utalta az altemplomot a Gyorsszolgálat Szövetkezetnek raktározás céljára. Két évvel később, 1966-ban került sor a gyakorlatilag a mai viszonyoknak megfelelő telekmegosztásra. Még ebben az évben a Gyorsszolgálat Szövetkezet megvásárolta az alsó telket a fővárostól és egy másik adás-vételi szerződésben az altemplomot részben a fővárostól, részben az egyházközségtől. A szerződés szerint a teljes vételárnak azonban csak 40%-a illette meg a plébániát, tekintettel arra, hogy az altemplomnak csak egy része épült annak idején közadakozásból. Az egyházügyi hatóság nagyobb arányt követelt, de az **Állami Egyházügyi Hivatal** csak ezekkel a feltételekkel **hagyta jóvá a szerződést.** A befolyt összeget a plébánia a jelenlegi templom átépítésére és felújítására költötte. Az adás-vétel után nem sokkal az alsó, immár leválasztott telken megkezdődött az építkezés, és felépült a ma is látható épület. Ekkor került sor az ún. túlépítésre, ami azt jelenti, hogy a felső, a templomhoz tartozó telekre ráépült egy kb. 500 m²-es épületrész. 1975-ben a Gyorsszolgálat Szövetkezet eladta az alsó telket és annak felépítményét a **Divatfodrász Szövetkezetnek.** 1985-ben nyolc szövetkezet egyenlő arányban osztotta a tulajdonon. Több lépcsőben a tulajdonosok közötti arányok megváltoztak, ezeket a tulajdoni lap széljegyzetein pontosan követni lehet.

Fontos dátum **1979. amikor is a plébánia megkapta az akkori**

templomtelek fölötti kezelői jogot. Végül 1994-ben az állami tulajdonba vett egyházi ingatlanokról szóló törvény alapján **a telket tulajdonba kapta.** Ezt az eljárást az alsó telekrészre és az altemplomra azért nem lehetett alkalmazni, mert a törvény hatálya a kihirdetéskor szövetkezeti tulajdonban lévő ingatlanokra nem vonatkozott. 1995-ben a *Hully-Gully Kft* 2002-ig szóló bérleti szerződést kötött a tulajdonosokkal. 1996-ban a *Hully-Gully Kft* kölcsönt vett fel a *Postabank Rt*-től. Ennek vagyoni biztosítékeként az ingatlanulajdonosok az ingatlanra jelzálogjogot jegyeztettek be a *Postabank Rt* részére. A *Hully-Gully Kft* a pénzintézetől felvett kölcsönt nem fizette vissza, ezért az megindította a végrehajtási eljárást. **1998. második felében megkezdődött a *Hully-Gully Kft* elleni felszámolási eljárás.** Ez jelenleg is tart. 1999-ben megváltozott a jelzálogjog jogosult, a *Postabank Rt* a *Hully-Gully Kft*-vel szembeni követelését eladta a *PB WORKOUT Kft*-nek.

A visszavásárlás krónikája

A már korábban említett, 1966. utáni építkezések következtében kb. 500 m²-nyi területen az alsó ingatlan „átlóg” az eddigi templomtelekre. Először 1996-ban vetődött fel a plébánián, hogy e **túlépítés miatt kártérítési igényt** lehetne benyújtani. Jogaink megismerése érdekében 1997-ben megbízást adtunk *dr. Németh István* ügyvéd úrnak a helyzet tisztázására. 1998. elején a **túlépí-**

tésről folytatott tárgyalások során merült fel először a (volt) tulajdonosokban az, hogy eladják az ingatlant. Húsvétkor hirdette meg Márton atya - a bizonytalan helyzetre és kimenetre való tekintettel egyelőre csak szándéknyilatkozatok formájában - a gyűjtést, melynek a mindenki által ismert eredménye a két hónap alatt megajánlott több, mint 60 millió Ft.

1998. közepén az eladók 420 millió forint + ÁFA vételárát kérték az ingatlanért (az ÁFA csak az épületre vonatkozik, a vételár telekre vonatkozó része ÁFA-mentes). A plébánia ingatlanforgalmi szakértőt kért fel az ingatlan forgalmi értékének megállapítására. Ő 1998. májusában 370 millió forint + ÁFA értéket jelölt meg. 1999. január 7-én az eladók írásban 293 millió forint + ÁFA eladási árajánlatot tettek. Mivel ebben az időszakban a vételár fedezeteként a plébánia 100 millió forintnyi adományozási szándékkal rendelkezett (60 millió Ft a hívek és egy névtelen adakozó 40 millió Ft-os megajánlásából) az eladóktól haladékokat kért a vételár előteremtésére. Ennek érdekében a plébánia anyagi segítségért fordult az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyéhez. A főegyházmegye pozitív válaszána köszönhetően **1999. február. 9-én előzetesen 220 millió + ÁFA (kb. 30 millió) vételárban sikerült megállapodni.** Ekkor merült fel az, hogy célszerű lenne, ha a plébánia megvásárolná a *PB WORKOUT Kft*-től azt a *Hully-Gully Kft*-vel szemben fennálló követelést, amelyet az a *Postabank*-tól vett meg. Mindezt azzal a feltétellel, hogy a követelés vételára csökkenteni fogja a 220 millió forint + ÁFÁ-t, és a differencia lesz a tulajdonosoknak fizetendő vételár. A *PB WORKOUT Kft*-vel kötött megállapodás szerint a vételár 100 millió forint, amelyből 80 millió forint 1999. március 31-ig egy összegben fizetendő, a további 20 millió forin-

tot 1999. július 31-ig kell teljesíteni. Így tehát az ingatlan vételára 120 millió forint + ÁFA, mert az eladók a plébánia ingatlanára átnyúló túlépítés miatti polgári jogi igényeket (használati díj, és értékcsökkenés kb. 70 millió forint) jelentős vételárcsökkentő körülményként elfogadták. Ezen belül a telek 3.135.960 Ft, az épület 116.864.040 Ft és ennek ÁFÁ-ja 29.216.010 Ft, mindösszesen 149.216.010 Ft Ebből első részletként 69.216.010 Ft fizetendő (ami a teljes ÁFÁ-t is tartalmazza) 1999. március 31-ig, a fennmaradó 80.000.000 Ft kamatmentesen 2000. március 31-ig teljesítendő.

Az adás-vételi szerződés megkötéséhez a plébánia több feltételt is szabott, köztük azt, hogy az ingatlan, igény-, per-, és tehermentes legyen, valamint, hogy a tulajdonosok közokiratban rögzítsék egymás között a valós tulajdonviszonyokat. Pontos tudnunk kellett, hogy kitől vásárolunk. A fentiek alapján az adás-vételi szerződés megkötésekor az ingatlan rendezett, bejegyzett tulajdonosa a *Délbudai Fodrász Szövetkezet* és hét társa. Az ingatlan-nyilvántartás szerint 1437 m² a telek területe, besorolása műhely, de valójában a földingatlanon kereskedelmi célú felépítmény van.

A meglévő berendezés és a felszerelések is a plébánia tulajdonába kerültek. (Ezek leltározása 1999. március 18-án megtörtént.) **A plébánia az ingatlan tulajdonjogát már az első részlet megfizetése után megszerezte,** a birtokbaadásra a szerződés aláírása napján került

sor. A közműveket rendeltetésszerű és (a villany kivételével) üzemképes állapotban adták át. Az *PB WORK-OUT Kft.-vel* kötött ún. engedélyezési szerződéssel a plébánia lett a *Hully-Gully Kft.* hitelezője, a jelzálogjog jogosultja, és a végrehajtás esetleges kezdeményezője. Erre azért volt szükség, mert csak így lehetett az ingatlan elárverezését megakadályozni. Egy árverésen megfelelő anyagi háttér híján nem lett volna esélyünk. Így az épületet semmilyen követelés nem terheli. Információnk szerint a *Hully-Gully Kft.-nek* nagyon kicsi a vagyona és magas a tartozása, a megvásárolt követelés gyakorlatilag behajthatatlan.

1999. március 17-én a **képviselőtestület** rendkívüli ülésén a tagok **tartózkodás és ellenszavazat nélkül felhatalmazták Györgydeák Márton plébános urat a szerződések megkötésére, ami március 19-én, Szent József ünnepén meg is történt**

Az egyházmegyétől kölcsönt kaptunk az első részletek kifizetésére (80+69 millió forint). Külön bankszámlát nyitottunk, elkészültek már a csekkek is. **A befizetések az Egyházmegye építési alapítványán keresztül történnek, így a befizetett összeg 30%-a az adóból levonható.**

Ezúton is megköszönjük a főegyházmegye nagylelkűségét, hiszen a részünkre folyósított kölcsön nélkül tervünket soha nem tudtuk volna megvalósítani.

A jövő

Az egykor tervezett templomtérben a kórossal együtt 482 ülő- és közel 1500 állóhely lett volna. Ezek a hatalmas méretek és számok még a távoli jövődől optimista igényeihez mérten is túlzóak. **Az egykori templomtervek megvalósítására gondolni sem lehet;** az igények és

a körülmények is jelentősen megváltoztak az azóta eltelt időben (pl. Farkasréten, a közvetlen szomszédkban új templom épült), az akkori építészeti koncepciót (beleértve a tér rendezését is) meghaladta az idő. Tervezni és építeni - természetesen az előzmények és a múlt pontos ismeretével -, de csak előretekintve szabad, a majdani használók igényeire és lehetőségeire méretezve. **A jövőnek kell építkezni.** Történelmi pillanatban, jelentős külső segítséggel, de birtokba tudtuk venni az épület-együttest. Hogy mit tudunk majd kezdeni vele, mit tudunk rá építeni, nem csak téglából, hanem lélekből, az a Szentlélek segítségével mellett **RAJTUNK MÚLIK!**

Köszönet Horváth Lászlónénak és dr. Németh Istvánnak a cikk megírásához nyújtott segítségért, valamint Seidl Györgynek a rendelkezésünkre bocsátott fotókéért.

Müller Ferenc

Az emmauszi úton

„Mi pedig azt reméltük, hogy meg fogja váltani Izraelt” (Lk 24,21)

Csak az isteni szeretet képes ilyen alázatra. A feltámadás dicsősége nem a jeruzsálemi templom lépcsőjén, nem a város feletti égboltozaton, nem a forgalmas piac téren, nem a farizeusokat megszegyenítő szélviharban jelenik meg. Jézus egészen egyszerűen odalép az Emmausz felé szédülten, bénán baktató tanítványokhoz. Ők félve igyekeznek minél messzebbre csalódásuk fájdalmas, kíneserves színhelyéről. Természetesen nem ismerik fel, hiszen a zsidók számára döbbenetes abszurd, hogy a Megváltó csak úgy, „négy szemközt” visszatér a holtak birodalmából, még egy rendes korona sincs rajta, semmi ékszer, semmi villámló kard. Ettől ugyan nem fog megijedni a ró-

mai helyőrség legutolsó légionáriusa sem! Még maguk a tanítványok is hihették: jó, jó, elfogadjuk a szeretet új parancsait, megértettük a példabeszédeket, szelídebbek lettünk, de azért ugye legalább egy picit, mondjuk néhány kénköves villámmal, egy kevéske egyiptomi csapással, dögvésszel, kígyó-esővel oda-pörkölsz ellenségeinknek és megszegyeníted őket előttünk. Gyanítom, az Emmausz felé igyekvő páros nem Krisztus arcvonásait nem ismerte fel, hiszen látták elégszer. Egyszerűen fel sem merült bennük, hogy Isten szentebb, bölcsebb, tökéletesebb megváltást szánt az emberiségnek, mint amilyen dicsőségre azt a zsidó halászok elképzelték maguknak. „Az én gondolataim nem a ti gondolataitok, az én útjaim nem a ti útjaitok. Amennyivel maga-

sabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én gondolataim a ti gondolataitoknál, s az én útjaim a ti útjaitoknál.” - olvashatjuk Izaiásnál. Szent Pál pedig így ír: „Ő a zsidóknak ugyan botrány, a pogányoknak meg balgaság, a meghívottaknak azonban, akár zsidók, akár görögök: Krisztus Isten ereje és Isten bölcsesége.” (1Kor 1,23-24) Az örök Isten szeretete sokkal nagyobb a látványosság olykor képmutató gesztusainál. Jézus „csak” mellénk szegődik, magyarázza az írásk beteljesedését és megajándékoz az Eukarisztiával. Nem csak a tanítványok ismerik fel ezentúl a kenyértörésben. Bárki találkozhat vele, még akkor is, ha leverten poroszkál Emmausz felé, de közben azért a „történekről tanakodik”.

Bóhm Ágnes

A lepel viszontagságos, több esetben a végleges pusztulás veszélyét is magában hordozó vándorlása Jeruzsálemben kezdődött, majd Edesszán (525), Konstantinápolyon (944), a franciaországi Lirey-n (ahol 1353-ban kiállítják), Chambéry-n keresztül 1578-ban Torino-ban végződött. Itt őrzik ma a Szent János székesegyházban. A lepel vándorlásának földrajzi útvonalát egy, a XX. században, a kriminalisztikában használatos virágpor-analízis hitelesen rögzítette, amellyel az útvonalon a lepel rostjai közzé tapadt virágporszemcsék, növényi eredetű szövettöredékek, gomba spórák földrajzi előfordulásai helyeit vizsgálták. A leplen fellelt fajták háromnegyed része Palesztinában tenyészik, amelyek közül tizenhárom fajta nagyon jellemző a Holt-tenger vidékére vagy éppenséggel kizárólag ezen a területen él, tehát a lepelnek valóban alkalma volt érintkezni a bibliai Palesztina virágpör-flórájával, továbbá a lepel a mai Törökországban is tartózkodott, mivel a fellelt fajták közül húsz tenyészik Anatóliában.

A lepel hitelességét és az evangéliumokban leírt szenvedések nyomainak meglétét történeti, művészettörténeti vizsgálatok igazolják. Ez utóbbit Secondo Pia ügyvéd, lelkes fotográfus által 1898-ban készített fényképfelvételek indították el. Ekkor derült ki, hogy a leplen látható elmosódott foltok egy megdöbbenően tökéletes kép negatívját alkotják és a lepelről készített fényképek pozitív képet mutatnak. Ezek a pozitív képek tették jól szemlélhetővé mindazt, ami a leplen látható. A lepelbe takart férfit megkínózták, ütlegelték, megkorbácsolták, fejére töviskoronát nyomtak, és keresztre feszítették. A férfi vállán sebként nyomot hagyott a kereszt vízszintes ágának a hordozása, arca véraláfutásos az ütlegelések és esések következtében, csuklóit és lábait szögekkel átütötték, mellkasát lándzsa

A torinói halotti lepelről

járta át, végül testét, miután levetkék a keresztről, ruhátlanul, anélkül, hogy lemosták volna, halotti lepelbe helyezték, és sietve eltemették.

A lepelkutatásnak számunkra, magyarok számára is igen fontos tárgya és történeti igazolást nyújtó dokumentuma az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött, 1150 és 1195 közötti időszakból származó Pray-kódex, amelynek egyik miniatűrképén a Komnenosz Manuel bizánci császárnál járt magyar követtség egyik tagja pontossággal rögzítette Krisztus halotti leplét a temetés pillanatában, a másik képen a kiterített leplet rajzolta le tartóhuzatával együtt. A képen a rajzoló ábrázolta a leplen ma is látható égési nyomokat, amelyek nagy L alakot képezve négyszer ismétlődnek a lenvászonon.

A tudományos vizsgálat azt is kimutatta, hogy a lepel rostjai között talált vérnyomok emberi vértől származnak, mégpedig olyan emberétől, aki az AB vércsoportba tartozott, ez pedig Palesztinában igen gyakori. Amire a lepel kutatói nem tudtak választ adni, noha számos kísérlet erre irányult, az a kérdés, hogyan keletkezett a leplen a belehelyezett emberi test és az általa elviselt mérhetetlen szenvedések képe. Valószínűsíthető, hogy ezt a kérdést tudományosan megválaszolni talán sohasem lehet, mert — és ezt még a tudósok jelentős része is hívőként vallja — a kép keletkezésének oka magában a feltámadásban rejlik, ami pedig természetfölötti valóság.

A lepel azonban Krisztus feltámadásának is bizonyítéka, amint a szemtanú Szent János apostolt is meggyőzte az, amit az üres sírban látott — „Látta és hitt!” (Jn 20,8) — vagyis hogy Jézus külső segítség nélkül, a lepel és a kendő helyzetén mit sem változtatva úgy hagyta el fekhelyét és a leplet, ahogy egyéb-

ként nem lehet elhagyni, csak feltámadni lehet belőle.

A fentiekben csupán néhány, külön-külön is meggyőző részletét kívántam idézni a rendkívül kiterjedt és alapos humán- és természet-tudományos vizsgálatok eredményeinek. A világ lepelkutatói 1998. június 5—7. között Torinóban tartották III. nemzetközi kongresszusukat. A tudományos eredményekből már eddig is összegezhető, hogy a lepel ugyanazt közli, amit az evangéliumok. Közel kétezer éves léte és „információtartalma” hiteles és megdöbbentő.

1998. április 18. és június 16. között a leplet kiállították őrzési helyén, a torinói Szent János székesegyházban, ahol a világ minden részéből közel kétfélmillió ember tekintette meg. 1998. május 5-én magam is részese voltam annak az egyedülálló és megrázó élménynek, amelynek során a leplet, amelyet percekön keresztül szemlélhettem, szembesülve a Megváltó szenvedését, halálát okozó sebekkel, a halálban megnyugodott méltóságteljes arcvonásokkal. Mindez összekapcsolódott bennem az 1991. húsvétján kapott élménnyel, amelyet a jeruzsálemi Szent Sír Bazilika Golgota-kápolnájában és a Szent Sír kápolnájában, a szenvedés, a kereszt-halál és a feltámadás földrajzilag és történetileg megdönthetetlen bizonyossággal azonosítható megszentelt helyein éltem át.

Mindazoknak pedig, akik a Szent Lepelről, annak történelméről, a vele foglalkozó tudományos kutatások módszereiről és eredményeiről bővebbet szeretnének olvasni, két friss közleményt ajánlok: Víz László: A torinói lepel és korának meghatározása. XI. kiadás 1998. Ecclesia Kiadó; Vertse Márta: A torinói halotti lepel. Távlatok 1998/4. sz. 647-653. o.

Karcsay Rezső

Emléktáblát érdemelnének

Az Irsy László építészmérnök által tervezett impozáns, nagy templom alapkövét *Bornemissza Géza*, volt iparügyi miniszter és *Wünscher Frigyes*, egyházközségi testületünk akkori világi elnöke, valamint *Szelényi István* plébános tették le *Serédi Jusztinián* hercegprímás jelenlétében 1941. december 14-én.

Bornemissza Géza Munkácson született 1895-ben. Középiskolai tanulmányait a debreceni piarista gimnáziumban végezte. Ezután a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Karára iratkozott be, de tanulmányait az első világháború miatt meg kellett szakítania. A háború után fejezte be tanulmányait. Okleveles gépészmérnökként az egyetemen oktatott 1930-ig.

Ezt követően a svájci Electro Bank igazgatója volt, majd 39 éves korában iparügyi miniszter lett. Munkásságához fűződik az ipari munkások nyolcórás munkaidejének törvénybe foglalása, azok kötelező fizetett szabadságának bevezetése és más szociális intézkedések.

Amikor az akkori politikával ellentétbe került, miniszteri posztjáról lemondott. Létrehozta az Ipari Munkaszervező Intézetet, aminek elnöke volt 1943-ig. A Kállay-kormányban felsőbb nyomásra újból vállalta az iparügyi tárcát, azonban 1944. március 19-én újból lemondott és többé politikai megbízást nem vállalt.

Az 1944. évi budapesti ostromot otthonában töltötte 1945. évi letartóztatásáig. Kiszabadulása után másodszor is letartóztatták. 1950-ben a Szabadalmi Hivatal mérnökeként dolgozott, 1953-ban kitelepítették. A kitelepítés megszüntetése után nem költözhetett vissza Budapestre, Budakeszin telepedett le. 1954-től a Villamos Távvezeték Vállalat mérnökeként dolgozott, 1957-ben azonban koholt vádakkal újból le-

tartóztatták és két és fél évet a márianosztrai börtönben töltött. Rendkívüli szociális érzékét, a munkásság megbecsülését, egyenes, becsületes magatartását és vallásosságát haláláig megtartotta.

öt leánygyermeket neveltek fel.

1945-ben letartóztatták. Az ÁVH fogságában ügyének népbíró-sági eljárása alatt vesztette életét. Holttestét a családnak kiadták, *Szelényi István* plébános és

dr. Wünscher Frigyes az egyházközség világi, és Szelényi István egyházi elnök megnyitják a képviselőtestület ülését.

archív felvétel, a *Nemzeti Újság* 1938. dec. 4-i számából.

Wünscher Frigyes egyházközségünk világi elnöke 1936-tól 1945-ig, az Actio Catholica szociális szakosztályának elnöke volt, felsőházi tag, és a „Hangya” termelő és értékesítő szövetkezet vezérigazgatója volt. A „Hangya” a szerződéses, garantált árutermelés és felvásárlás megszervezésével, a mezőgazdasági háttérpar és feldolgozó kapacitás, valamint országos hálózatú értékesítés kiépítésével foglalkozott. A szövetkezet tagjai a „Hangya” eredménye után visszatérítésben részesültek.

Szociális érzékenysége „forradalmi” volt a maga korában. A „Hangya” dolgozói részére egyházközségünk területén számtalan lakást épített, idős dolgozói részére ugyanitt és Pilisvörösvárott öregotthont létesített, Martonvásár szomszédságában megépítette Tordast, a szövetkezeti mintafalut.

Egyházközségünk életét szívében viselte, tekintélyével, vagyonával támogatva és fejlesztette. Példás családi életet élt. Felesége francia volt,

Mihalovics Zsigmond az Actio Catholica országos igazgatója egyik családtag jelenlétében, gyakorlatilag titokban temette el a Farkasréti temetőben.

Családjá, miután egzisztenciájukat elvesztették, nagy nehézségek árán visszatért Franciaországba. Egyik leánya apáca lett, egyik leánya és felesége meghalt.

Wünscher Frigyes markáns személyisége volt a magyar gazdasági, vallási és társadalmi életnek. A háborút követően – még letartóztatása előtt – azonnal munkához látott és egy nagyobb tanulmányban kidolgozta a „Hangya” szövetkezeti mozgalom újjászervezésének lehetőségeit.

Bornemissza Géza és *Wünscher Frigyes* tudása, tisztessége, tapasztalata és képessége – oly sok ezerhez hasonlóan – nem kellett az új rendnek és elismerésüket még ma is hiányolni vagyunk kénytelenek. Templomunk visszakerülése alkalmával emlékezünk meg róluk.

Seidl Fidél

Himnusz **A magyar nép zivataros századaiból**

dr. Domonkos János írásának folytatása

Erkel Ferenc (1810-1893) - maradandó nagy alkotásain túl - azért tiszteletre méltó, mert ő komponálta meg nemzeti imánkat, a Himnuszt. Zenéjével (Hunyadi, Bánk bán) úgy erősített, lázított, vigasztalt, hogy forradalomba ment vele népünk és megrázta bilincseit elnyomatásában.

1844. február 29-én Bartay Endre, a Nemzeti Színház igazgatója pályázatot hirdetett a himnusz megzenésítésére.

20 arany pályadíjat tűzött ki a legjobb népmelódiáért.

Erkel Ferenc csakhamar megírta a himnusz zenéjét. Erkel „*Itt az Írás, forgassátok Érett ésszel, józanon. Kölcsey*” jeligével nyújtotta be pályaművét. A beérkezett 13 pályamű közül a bíráló bizottság egyhangúlag Erkelnek ítélte a 20 arany első díjat, mert - mind indokolták - amellet, hogy magyar jellemű s a költemény szellemét leginkább megközelítő, s két fő kívánságot: a dallamegyszerűséget és a himnuszi emelkedettséget a legszerencsésében közelíti meg.

A Himnusz bemutatója 1844. július 2-án volt a Nemzeti Színházban. A dallam és szöveg - azóta is mindig - egyszerre áhítatra kelt mindenkit. Az arcok megmerednek, a szemek megtelnek könnyel. Ünnepezték Erkel.

Ezt követően diadalutatót járt be a nemes veretű szerzemény. 1844. augusztus 10-én a Himnusz először szólalt meg nyilvános népünnepségen: az óbudai hajógyárban, a „Széchenyi” nevű gőzös vízrebozsátásakor. Öt nap múlva először szólalt meg egyházi ünnepségen: a pesti polgári őrhad zászló szentelésén, a Rákos mezején. Augusztus 25-én pedig már a pesti vaknövelde vizsgaünnepélyén is a Himnuszt énekelték a tanítványok. A Him-

nusz eleinte főleg a színházak, vidéki színészek és az ifjúság terjesztették. 1845. május 16-án Kolozsvárra érkezett Deák Ferenc és Vörösmarty. Az ifjúság roppant tömege fátyolozott zenével várta őket. Szállásuk előtt a tisztelgő fiatalság a Himnuszt és a Szózatot énekelte, a zenekar pedig a Rákóczi-indulót játszotta. Deák Ferenc beszéde alap gondolatként pedig az eldalolt himnusz azon szavait választotta: „*megbűnhődte már e nép a múltat s jövőndőt!*”

Igazi jelentősége azonban a szabadságharc utáni elnyomatás idejében emelkedett ki. Erkel 1850. március 26-án bátran előadta a Nemzeti Színházban a teljes kórusal és zenekarral a pesti gyermekkórház javára adott műsor végén. Ő maga is merészen segítette kibontakoztatni igazi jelentőségét az elnyomás későbbi időszakaiban is. 1856. május 18-án Kölcsey Ferenc sírelkének felavatásán Csekén a patalkántus a Himnuszt énekelte.

Kölcsey Ferenc költő, kiemelkedő reformkori politikus, neves szónok, a magyar kritika egyik első jelentős képviselője: legnagyobb versei közé tartozik a Himnusz.

Erkel Ferenc a legnagyobb magyar zeneszerzők egyike, a Nemzeti Színház, majd az Opera karnagya. Míg Liszt Ferenc élt, ők képviselték a magyar zenét.

A hatalmas vers vált Erkel megzenésítésében nemzeti himnuszunkká.

*Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal sors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Mebűnhődte már e nép
A múltat s jövőndőt!*

IRODALOM

Karácsony és húsvét az alázat és az egyszerűség ünnepe. A betlehemi jászol mellett egyszerű pásztorok borultak le és vitték hírül a világnak a Megváltó születését. A húsvét éjszaka csöndjében feltámadt Krisztus először a társadalom által lenézett asszonyoknak jelenik meg dicsőségben. Ez az egyszerűség diadala. Ezért az alázatért és egyszerűségért könyörög **Francis Jammes** versében.

Ima az egyszerűségért

A pille minden fuvalomnak enged
s úgy imbolyog, mint a virág s a gally,
mit körmenetkor gyermek keze lenget.

Reggel van, ó Uram és az imák
hozzád suhannak, pille meg virág
repül feléd s a kötőrők zaja.
A zöld platán is most van virulóban,
reped a föld e júliusi hóban,
és a tücsök elbújva hegedül,
hogyan te vagy a jó és nagy egyedül.

A bús rigó, feketül a lomb,
egy dalba kezd és egyre csak busong.
Nem tudja mije fája, és hirtelen
továbbnyilal, mert itt füttyülni nem
mer,
és arra száll, hol nem látja ember.

Uram, az élet édes telje zsendül,
a fény a bőség ma is édesen dül.
Mint a pillangó és a kötőrő,
mint a tücsök a napba dőzsölő,
mint a rigó a hús fekete lombban,
hadd éljek, ó Uram, szelíd derűben,
alázatos-szegényen, egyszerűen.

(Kosztolányi Dezső fordítása)

Francis Jammes (1868-1938) francia költő, aki egyszerű, közvetlen hangú verseiben járta - kortársai szerint - „a maga külön útját”, a „szelíd katolicizmust”.

Vasdinnyei Miklós

Anyakönyv

Az 1999. év első negyedében plébániánk 52 testvérünket temette el.

1. Kemény Zoltán (73)
2. Karsay Klára sz. Gecseg Klára (76)
3. Pisztrai Sándorné sz. Török Melinda (66)
4. Mészáros Istvánné sz. Imre Erzsébet (86)
5. dr. Gazsi Frigyes (81)
6. Halmai Jánosné sz. Apró Mária (62)
7. Kardos Konrd (85)
8. özv. Lacza Lászlóné sz. Gubicza Magdolna (70)
9. özv. dr. Nagy Imréné sz. Abzinger Angyalka (96)
10. Tóth János (77)
11. Matina László (74)
12. Baka Miklós (78)
13. Szöllősi István (79)
14. Arányi István (84)
15. özv. Simon Józsefné sz. Kránitz Magdolna (86)
16. Zsoldos László (76)
17. Fóris Ákosné sz. Rieger Ilma (86)
18. Czvetkovics Zoltán (69)
19. Góhér Józsefné sz. Krix Rozália (85)
20. Visy Károly (77)
21. Gyuris Aladár (74)
22. Krámer Miklósné sz. Paál Judit (65)
23. Gyarmati Gyuláné sz. Mosala Aranka (96)
24. Hohmann György (84)
25. Vida Jánosné sz. Birkus Mária (79)
26. Fekete József (49)
27. Dorogi József (73)
28. dr. Obál Lászlóné sz. László Sarolta (76)
29. dr. Zavaros Béláné sz. Karcsay Mária (77)
30. özv. Horváth Jánosné sz. Fülöp Irma (84)
31. Pakó Sándor (78)
32. Csetényi Györgyné sz. Mihalkovics Edit (76)
33. Vázsonyi Ilona (97)
34. özv. dr. Tanczik Lajos (88)
35. Mayer Ferencné sz. Petzel Karolin (89)

36. Szíjártó Józsefné sz. Szárazkúti Anna (88)
37. Kiss András Zoltánné sz. Honfy Ilona (93)
38. Timár Imréné sz. Straub Magdolna (69)
39. Muray Mihály (88)
40. özv. Lacsny Józsefné sz. Dóri Ilona (65)
41. Jalsovszky Jenő (86)
42. Schwertasek Fedorné sz. Molnár Erzsébet (65)
43. Czabányik Júlia (85)
44. Bende Jánosné sz. Kiss Róza (84)
45. dr. Edeházi Mátyás Lajosné sz. Békési Franciska (97)
46. Farkas Istvánné sz. Tóth Irén (62)
47. Szabadkai József (67)
48. Bódi Béláné sz. Tóth Erzsébet (55)
49. Mudrony Endréné sz. Ötvös Vilma (79)
50. Kerek Imréné sz. Kovács Borbála Erzsébet (74)
51. Bajtai István (89)
52. dr. Melegh Antal (87)

Január, február és március hónapokban 10 gyermeket kereszteltünk meg.

1. Kováts Gizella (1998.)
2. Illényi Soma András (1997.)
3. Bartha Zsolt (1998.)
4. Bognár Dóra (1998.)
5. Kun Benedek (1998.)
6. Kun Judit (1998.)
7. Kajtor Krisztián (1998.)
8. Szappanos Márton András (1998.)
9. Horváth Levente Gergely (1999.)
10. Kiss Szemán Johanna Mária (1998.)

Az év első három hónapjában templomunkban esküvő nem volt.

Zsörtölődő

A nagyszombat esti szertartáson több más kisgyermekes családdal, és mindazokkal, akik helyszűke miatt nem jutottak be a templomba a bejárat előtti kis téren állva próbáltam részt venni. Ezirányú kísérletünk azonban kudarcba fulladt, mivel sajnálatos módon az egyébként

szokásos külső hangosítás idén valamilyen oknál fogva elmaradt. Ha a kihangosítás működik, akkor is erős a kísértés, hogy a kintrekedtek beszélgetni kezdjenek. Így azonban képtelenség volt a szertartásba bekapcsolódni, hiszen alig lehetett követni a benti eseményeket.

Sokunk számára a húsvét vigíliájának szertartása imádságos áhítat helyett bosszúsággá vált. Kár érte.

Babics Balázs

Néma tömeg a ravatal körül. Nem rég nem látott távoli rokonok, barátok, nem is szomszédok, iskolatársak vagy felcseperedett unokatestvérék jöttek most össze, hanem többnyire meglett férfiak, a szomorú alkalomhoz illően mind sötét öltönyben. A kollégák az országos hírről, jól menő nagyvállalat közkedvelt vezetőjét búcsúztatták, aki valóban „jó szakember, példás családapa és szerető férj volt”. A tömeg némasága jóval több, mint megdöbentő, hiszen az elhunyt egy közlekedési baleset ártatlan áldozata: a szakmai sikernek és a biztonságot adó családi életnek egy pillanat alatt lett vége az M7-en.

Az értetlenség és a tehetetlenség fegyelmezett csendje üli meg a teret. Ezt láthatóan nem tudja feloldani sem az elhunyt vállalatvezetési érdemeit méltató hivatalos búcsúztató beszéd, sem az egyházi szertartás. Pedig a pap - nyilván több évtizedes, keserű tapasztalata alapján - tudja, hogy ebben a paradox helyzetben, mikor vélelmezhetően a vallásukat nem gyakorlók sokasága előtt kellene vigaszt nyújtani és hitet ébreszteni, „csupán” Jézus Krisz-

Zsigereinkbe plántálva...

tus kereszthalálát és feltámadását felidézni nem elegendő, így hát a görög bölcsek, Ady és Szabó Lőrinc gondolatait, meg saját lelkipásztori élményeit is segítségül hívja. Mindhiába: mintha fizetett szerepjátszók lennének csupán, kívül álló marad a pap meg az öblös hangú kántor. Még a Miatyánkot is csak ők ketten mondják, s szinte zavaró lenne, ha egy „különc” a néma tömegben akár csak félhangon, vagy csak a száját mozgatva hangtalanul velük imádkozna. Mintha a megrendelt egyházi szertartás szerepe csupán az lenne, hogy valami definiálhatatlan hangulati háttérrel szolgáltatson kinek-kinek, hogy magában maradjon gondolataival, reményeivel, kétségeivel. Milyen jó, hogy legalább ők ketten mondják a magukét, hiszen így legalább nem kaparják el szegényt, mint a kutyát; milyen jó, hogy az *Ave Maria* ismert dallama és a bibliai idézetek, diszkrétan a háttérben maradva meg sem próbálják megzavarni a zsidó badt tompaságot, mikor oly jó megfagyott lélekkel semmire sem gon-

dolni. A szavak értelmére így már régóta senki sem figyel, s a kandélaber ingó lángja által megmozgatott levegőben egybeolvadva vibrál a gyászruhák feketesége, a virághalom és a gesztenyefa lombja. És ekkor a szertartás közben felhangzanak keresztvetés Az Atya, a Fiú, a Szentlélek... szavai, mire néhány kéz - tudomást sem véve a kialakult fura szereposztásról - önkéntelenül meglendül a homlok, a szív és a vállak felé. Jelül annak, hogy a mélyrétegek valamelyikében sokakban tovább él az egykor megtanult mozdulat. Hogy a keresztvetés nem nagyanyáink korából visszamaradt értelmetlen reflex, hanem az Egyedül való iránti bizodalunk s a Rá való hagyatkozásunk kifejeződése. Hogy a nagy írók (például Camus) által mégoly érzékletesen leírt közöny és reménytelenség végső soron ellentétes az emberi természettel, mert az Isten-kapcsolat a zsigereinkbe van plántálva.

Hiszen - akár tudunk róla, akár nem - kötődésünk a Mindenhatóhoz végleges.

-szá-

Az ember nap- mint nap, a TV műsorok dömpingjével találkozik. Lassan leszokik egy jó könyv, egy szép kirándulás élményéről és rabja lesz egy elektronikus doboz nyújtotta - irányított- lelki rombolásnak. Erőszak, terror, erkölcstelenség, helytelen beszéd uralkodó eleme a műsoroknak. Ez ellen lehet és, véleményem szerint, kell is védekeznünk, hiszen gyermekeink vannak kitéve leginkább az erkölcs- és személységrombolás modern eszközeinek. A mesék torz figurái, a mindent elborító erőszak és önzés ördögi eszközeivel, a szavak és kifejezések pongyolaságával igénytelenséghez szoktatják az ébredő, fejlődő ifjú lelkeket. Mit tegyünk? Csak válogatott műsorokat nézzünk! Milyen szempontok szerint válogas-

VITEO

sunk?

Ha valakinek módjában áll videó-készüléket vásárolni, akkor csak azokat a válogatott műsorokat tudja nézni, melyekből erkölcsi vagy emberi tanulságokat tud hasznosítani.

A Kárpátia-udvarban található, a Katolikus Videó barátok Egyesülete (VITEO). Itt válogatott és szép filmeket kölcsönözhetünk. A VITEO Egyesület alapgondolata az, hogy minden, az életben előforduló eseményt keresztény szemlélettel néz. Ma már 390 féle nivós film kölcsönözhető. A témák igen változatosak pl. történelem, zarándokhelyek, család, szerzetesi élet, karitatív tevékenység, példamutató áldozatos

emberi sorsok, mesefilmek és bibliai, ó- és újszövetségi témájú filmek.

Az Egyesület véleménye, hogy egy-egy dokumentumfilm még nem, de több hasonló témájú film megtekintése után egyre tisztábban áll össze az Egyházunk igazi mivoltát bemutató kép, a minden emberi gyarlóságon, töredezettségen átderengő Istenarc.

Ezért ajánlom mindenkinek, aki megcsömörlött az erőszak, a téboly és az erkölcstelenség tobzódásától a VITEO-t, a Katolikus Videóbarátok Egyesületét. (Budapest, Kárpátia-udvar: hétfőtől -péntekig 10-től 16 óráig)

Thorday Lajos

Köszönjük

Testvérlapunkban, a Táltos utcai Szent Kereszt templom Életfa című tájékoztatójában olvastuk:

„Egy régi álom megvalósításához megnyílt a lehetőség. Akik a kerületben öregedtünk meg, még emlékezünk arra, hogy a 30-as évek végén megdobogtatta szívünket a hír: a budai hegyvidéken a Keresztelő Szent János egyházközség új plébániatemplomot épít. Az építkezés el is kezdődött, de mint sok más szép gondolatot, tervet ezt is megakasztotta a háború. Az altemplomra az elmúlt rendszer a környék bosszantására, a hívek elkésérsítésére szórakozóhelyet épített. Hosszú, fáradtságos munkával sikerült az illetékeseket meggyőzni arról, hogy az eredeti cél megvalósítása valamennyiünk örömét szolgálná. Szent József napján ... az ingatlan az egyházközség rendelkezésébe került. Ahhoz, hogy a templom felépülhessen, még sok ember összefogására és nagyon sok adományra volna szükség. ...”

A Papp Géza templomgondnok által írt sorok is jelzik, hogy az előttünk álló nagy feladat megvalósításában nem csak egyházközségünk híveinek támogatására számíthatunk.

*

Márton atya nagyböjti lelkigyakorlatunk megtartására Bábel Balázs atyát a váci szeminárium rektorát kérte fel. Előző számunk lapzárta után értesültünk róla, hogy a Szentatya Bábel Balázst kalocsai koadjutor érsekké nevezte ki. Köszönjük, hogy szentelése előtti elfoglaltságai ellenére eljött közénk. Kérjük Isten áldását főpapi szolgálatához.

A Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közösségének lapja

II. évfolyam, 4. szám 1999. húsvét

Szerkesztik: Babics Balázs, Béres György, Müller Ferenc, Schimmer József, Szerdahelyi Csongor, Vasdinnyey Miklós
Ötleteiket, észrevételeiket várjuk a sekrestyében e célra elhelyezett dobozba.